

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ο αρθρογράφος εκτιμά πως η αυστηρότητα του νόμου θα προκαλέσει πιθανόν ποινικές διώξεις στους δημοσιογράφους, όχι μόνο σ' αυτούς που το αξίζουν, αλλά και σε όσους γράφουν τηρώντας τη δεοντολογία, γεγονός που θα τους καταπονήσει ψυχικά και οικονομικά και θα περιορίσει την ελευθερία έκφρασης. Αντιπροτείνει ως λύση μια δημόσια συζήτηση των δημοσιογράφων για τον τρόπο που θα οριοθετηθούν οι ίδιοι και θα αποφεύγουν τη μετάδοση ψευδών ειδήσεων αντιστεκόμενοι σε κάθε είδους εξουσία.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η διατύπωση των ερωτημάτων στην τρίτη παράγραφο στοχεύει:

- Ως προς τη σύνδεση των νοημάτων: στη λειτουργία τους ως «γέφυρα» και μετάβαση μεταξύ του πρώτου μέρους του κειμένου, όπου αναλύονται τα αποτελέσματα της αυστηροποίησης του νόμου για τη διάδοση ψευδών ειδήσεων και οι αντιρρήσεις του αρθρογράφου σ' αυτό και του δεύτερου μέρους, όπου ο ίδιος παρουσιάζει τις λύσεις που προτείνει, αφού έχει γίνει η παραδοχή πως το πρόβλημα υπάρχει.
- Ως προς το επικοινωνιακό αποτέλεσμα: στην εκδήλωση του προσωπικού προβληματισμού του συγγραφέα για την κατάσταση και στην ευαισθητοποίηση και των αναγνωστών, στη διατήρηση του αμείωτου ενδιαφέροντος για τη συνέχιση της ανάγνωσης. Επίσης, με τη διατύπωση των ερωτήσεων το άρθρο αποκτά αμεσότητα και ζωντάνια.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

- Α' ενικό ρηματικό πρόσωπο: «κατανιώ την ανάγκη ...», «όμως δεν πιστεύω ...» (2^η παράγραφος).

Το πρώτο ενικό ρηματικό πρόσωπο εκφράζει με έμφαση την προσωπική θέση - ένσταση του συντάκτη, που είναι κι αυτός δημοσιογράφος, για ένα θέμα που τον αφορά άμεσα και προσδίδει τόνο προσωπικό και οικείο στο άρθρο του.

- Α' πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο: «να αντιμετωπίσουμε τους πραγματικούς κινδύνους ...» (2^η παράγραφος)

«Για το πώς οι ίδιοι αντιστεκόμαστε τον πειρασμό . . .» (6^η παράγραφος).

Το πρώτο πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο εντάσσει τον συντάκτη στην ομάδα των υπόλοιπων δημοσιογράφων και δημιουργεί αίσθηση καθολικότητας και συμμετοχικότητας, φέρνοντας κοντά των αναγνώστη και κάνοντας τον κοινωνό στο πρόβλημα, χωρίς την απόσταση της αυθεντίας.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

(Οι απαντήσεις είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη ερμηνεία κατάλληλα τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή)

Στο ποίημα είναι εμφανές πως η αλήθεια παρουσιάζεται λιγότερο γοητευτική από το ψέμα κι αυτό αισθητοποιείται με την αντίθεση ανάμεσα στην αλήθεια και το ψέμα (θαλπωρή το ψέμα / παγετώνα η αλήθεια), η οποία δείχνει ότι η άμεση και σκληρή αλήθεια πληγώνει τους ανθρώπους, ενώ η επιλογή λ.χ. ενός κατά συνθήκη ψεύδους μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να ηρεμήσει κάποιον και να μην ταράξει τη ζωή και την ισορροπία του. Επίσης, η υπεροχή του ψεύδους καταδεικνύεται από τη γλαφυρή εικόνα που αναφέρεται στο ψέμα ως «μπισκότο τραγανό . . . σοκολάτας» παρομοιάζοντας το μ' ένα πλούσιο σε γεύση μπισκότο. Ακόμα το ποιητικό υποκείμενο εκτιμά πως το ψέμα μας κάνει πιο επινοητικούς και εξωστρεφείς κι αυτό αισθητοποιείται με τις μεταφορές «ψημένο στον φούρνο της επινόησης», «κοχλάζει στην κόλαση της φαντασίας».

Η ποιητική δημιουργία προκαλεί πολλές σκέψεις και συναισθήματα στον αναγνώστη που μπορούν να εκφραστούν ανάλογα, πάντα με την κατάλληλη έκφραση και τεκμηρίωση.

Ενδεικτικά:

Παρά λίγο να μας πείσει το ποιητικό υποκείμενο! Όμως, πολλοί από εμάς γνωρίζουμε από προσωπική εμπειρία πως το ψέμα μπορεί να ωραιοποιεί καταστάσεις και να ξεγελά προσωρινά, αλλά η αλήθεια είναι αποτέλεσμα της ελευθερίας του πνεύματος. Έτσι, παρά την σχετικότητα της ή τη σκληρότητά της καταδεικνύει τον άνθρωπο που είναι τολμηρός και έχει υψηλές ηθικές αξίες που δεν του επιτρέπουν να παραπλανά ούτε τον εαυτό του ούτε τους

άλλους με ψέματα, γεγονός που σίγουρα θα τον οδηγήσει σε αδιέξοδα και ρήξεις, όταν αυτά αποκαλυφθούν.